

MTÜ RUU KÜLA HEAKORRA SELTS

Hr Erik Kosenkranius
Keskkonnaamet
Narva mnt 7a
15172 TALLINN
info@keskkonnaamet.ee

Teie: 20.11.2013 nr HJR 10-5/13/ 24668 -2

Meie: 02.12.2013

Ruu küla heakorra seltsi seisukohad seonduvalt Jägala lubjakivikarjääri kaevandamise loa taotluse menetluse uuendamise eelnõuga

Austatud peadirektori asetäitja hr Kosenkranius,

Täname Teid, et olete 20.11.2013 kirjaga nr. HJR 10-5/13/24668-2 edastanud meile tutvumiseks Jägala lubjakivikarjääri kaevandamise loa taotluse menetluse uuendamise eelnõu, millele anname Teile alljärgnevad MTÜ Ruu küla heakorra seltsi poolsed seisukohad.

1. Esiteks kinnitame Jöelähtme vallavolikogu poolt Teile kirjaga nr 10-5/3510-1 esitatud seisukohtade ühtivust MTÜ Ruu küla heakorra seltsi poolsete seisukohtadega alljärgnevatel punktides.

1.1. Jägala lubjakivikarjääri kaevandamisloa taotluse menetluse uuendamine ei ole õiguslikult võimalik vastavalt Haldusmenetluse seaduses (HMS) sisalduvatele avatud menetluse sätetele (§-id 46-50) ning maapõueseaduses (edaspidi: MaaPS)-is kaevandamisloa taotlemist ja selle taotluse menetlemist reguleerivate §-ide 28 ja 29 menetluse uuendamise instituudi puudumise tõttu.

1.2. Keskkonnaamet Harju-Järva Rapla regiooni (edaspidi Keskkonnaamet) juhataja 09.06.2011 korralduse nr HJR 1-15/11/431 „Maavara kaevandamise loa HARM-113 (L.MK/320342) väljastamine OÜ-le Väo Paas Jägala lubjakivimaardla Jägala lubjakivi mäeeraldisele“ aluseks olev keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) aruanne on oluliste puudustega, mida KMH täiendus (n.ö. 2 köide) pole suutnud elimineerida.

1.3. Vastavalt KeHJS § 18 lg 7 on KMH aruande aluseks olnud programm oluliselt vananenud ja on kaotanud oma kehtivuse.

1.4. Uue keskkonnamõju hindamise programmi koostamise ja heakskiitmise vajadust kinnitavad mitmed muutunud asjaolud, nagu I ja II lubjakivi maardla ploki kumulatiivsete mõjude uurimise vajadus seoses Avermont Invest OÜ geoloogilise uuringuloa taotlusega; on toimunud muutusi Ruu uuringuala mõjuväljas, nagu Kodusoo turbatootmisala kavandatav rajamine ja kasutuselevõtt, lisandunud detailplaneeringud ning Ruu uuringuala loodusliku hoiuala loomise initsiatiivtegevus. Kõik eelpool mainitud asjaolud nõuavad uut

MTÜ RUU KÜLA HEAKORRA SELTS

reg. 80313351, Ruu küla, Naire, 74202, Jöelähtme vald, SEB pank a/a: 10220119019011

email: ruukyla@gmail.com,

keskkonnamõju hindamise programmi koostamist ja heakskiitmist ning täiemahulise uue KMH läbiviimist.

2. Lisaks eelöeldule toome veel alljärgnevad seisukohad, mis kinnitavad lubjakivikarjääri kaevandamise loa taotluse menetluse uuendamise võimatust.

2.1. Seoses Kodosoo turbatootmisala kavandatava rajamise ja kasutuselevõttuga on alustanud uuringut Kaberla oja valgla piirkonnas Keskkonnaministri määruse nr. 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ kontekstis Kaberla oja veerežiimi võimalike muutuste kohta, mis peaks andma kohalikule omavalitsusele kaalutusotsust käesolevate ja ka võimalike tulevaste kaevandusinitsiatiivide tekkimisel.

Leiame, et uues KMH programmis ja sellele järgnevas KMH uuringus tuleb pöörata enam tähelepanu Ruu küla looduskaitseleastele aspektidele nagu põhjavee kvaliteet, kaevandusala veeallikate kaardistamine, Kaberla oja looduskaitsealuse rolli täpsem määratlemine ja defineerimine Keskkonnaministri määruse nr. 73 kontekstis, kuna vastavalt «Looduskaitseaduse» § 51 lõikele 1 on määruses loetletud veekogudes keelatud uute paisude rajamine ja olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset ning toob kaasa veekogu loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutuse.

Arvestades, et määruse nimistusse kuulub ka Kaberla oja, mis kaevandustegevuse tõttu saab esmase koormuse sadestunud ja saastunud kaevandusvee vastuvõtmisel, on otstarbekas uues KMH-s katta Kaberla oja veerežiimi ja sinna suubuvate Ruu küla veeallikate andmestik, andmaks hinnang selle võimalikest muutustest kaevandustegevuse korral.

Avaldame käesolevaga olulist kahtlust Kodosoo turbakarjääri KMH tekstis punkti 6.2.3 „Koomõju“ all leitava seisukoha üle, mis sätestab, et "summaarselt on Ruu lubjakivikarjääri ja Kodosoo turbatootmisala veehulk $0,106 + 0,010 = 0,116$ m³/s, mis moodustaks Kaberla oja veehulgast ~33 %". Kogu lugupidamise juures ekspertarvamuse koostanud isikute osas, oleme siiski avastanud ristviitamisi Kodosoo ja Ruu karjääride KMH tekstide lõikes, mis nõuavad olulisel määral täpsustatud lähenemist nimetatud probleemideringi lahendamisel.

On selgusetu, millisel kalendaarsel ajahetkel on mõõdetud (arvutatud) kaevandusvete summaarne kogus 33%, sest vastavalt Jõelähtme vallavalitsuse poolt tellitud ekspertarvamusele „Kaberla oja valgla veekeskonda mõjutavad survetegurid ning kaitsepiirangud“ TLÜ Ökoloogia Instituudi teadurilt pr. Elve Lodelt, fikseeriti 2013 a kesksuvisel perioodil Kaberla ojas äärmiselt madalad veekogused, mis Ruu lubjakivikarjääri ja Kodosoo turbatootmisala veehulkade juures $0,106 + 0,010 = 0,116$ m³/s, küündib katma enam kui 80% suvise põua perioodi Kaberla oja normaalset veehulgast.

Seoses sellega muutub automaatselt võimatuks järgida määrusega nr. 73 olemuslikult seotud olevat 09.10.2002. a määruses nr 58 „Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seireandmed ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad“ fikseeritud kvaliteediparameetrite säilimine nagu nõudmised vee temperatuurile, lahustunud hapnikule, pH-le, heljuvainele, bioloogilisele hapnikutarbele, üldfosforile, üldlämmastikule, fenoolile, naftasaadustele, ammoniaagile, jääkkloorile, tsingile ja vasele.

Leiame, et ülimalt oluline on võtta uuesti vaatluse alla Kaberla oja veerežiimi muutused seoses kumulatiivsete mõjuga Kodasoo ja Ruu karjäärivete laskmisega ojasse ja nimetatud mõjude uurimist ei ole võimalik määrata muidu, kui läbi uue KMH.

2.2. Lisaks Kaberla oja lahendamata veerežiimi probleemidele oleme pikaajalise seire tulemusena avastanud Ruu uuringualal asetseval maakondliku tähtsusega rohevõrgustiku tuumalas T8 pesitsemas konnakotkast ja seoses sellega oleme teinud MTÜ Kotkaklubile ettepaneku seirata 2014 aasta kevad-suvisel perioodil Ruu uuringualal konnakotka pesapaiku ja liikumist, fikseerimaks nende kohalik asurkond.

Arvestades, et keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus kinnitas novembris 2013 kalakotka, kaljukotka ja merikotka kaitse tegevuskavad ning suure-konnakotka arvukus on MTÜ Kotkaklubi sõnul liikumas all normaalse asurkonna piire, on ülimalt oluline enne kaevandustegevuse lubamist määrata kindlaks, kas Ruu uuringualal asetseval maakondliku tähtsusega rohevõrgustiku tuumalas T8 pesitsevad kotkalised ja kas nende pesapaigad tuleb kaitse alla võtta ning kas planeeritav kaevandustegevus võib mõjutada asurkonna edasist elujõulisust.

Kuna varasem Jägala lubjakivikarjääri Ruu uuringuala KMH ei ole kotkaliste tegevust alal uurinud, on oluline lülitada nimetatud tegevus uue KMH programmi arutellu ja nimetatud uuring ka uue KMH raames läbi viia.

Kokkuvõtlikult,

tuginedes eespool esitatud asjaoludele, ei pea MTÜ Ruu küla heakorra selts võimalikuks Jägala lubjakivikarjääri kaevandamise loa taotluse menetluse uuendamist ilma uue KMH programmi aruteluta ja täiemahulise uue keskkonnamõju hindamise läbiviimiseta.

Lugupidamisega,

Jaan Tepp
Juhatuse liige
GSM. 5340 4422